

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Bestuurlijk proces planning- en controlcyclus 2026	4002358		27 januari 2026

Geachte leden van de raad,

In deze brief schetsen wij uw gemeenteraad het proces over het bestuurlijk traject van de planning- en controlcyclus (P en C cyclus) in het jaar 2026. Dit procesvoorstel is inmiddels afgestemd in het presidium van 14 januari jl.

In deze brief wordt tevens ingegaan op het proces over de Belastingverordeningen en tarieven 2027 en specifiek de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2027. Daarna wordt een voorstel gedaan over de opstart van spoor 2 'doelen en beleidsindicatoren' voor de P en C documenten.

P en C documenten in 2026

In 2026 worden op 18 maart a.s. gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Daarna vindt de vorming van een nieuwe coalitie plaats. Zoals door de gemeenteraad in de Financiële Verordening is vastgesteld, is er in een verkiezingsjaar sprake van een Zomerbrief in plaats van een Zomernota. Daarom ziet de planning- en controlcyclus 2026 er iets anders uit als in een niet verkiezingsjaar. In onderdeel 2 van deze raadsbrief wordt hier uitgebreid op ingegaan.

De P en C documenten die in het jaar 2026 worden voorgesteld:

1. Jaarstukken 2025
2. Zomerbrief 2026-2030 (in 2 delen)
3. 2^e Beleidsrapportage 2026
4. Beleidsbegroting 2027-2030

Qua inhoudsopgave lijkt de Zomerbrief op een Zomernota.

Verwerking gemeentefonds in Zomerbrief en 2^e Beleidsrapportage

De laatste jaren merken we dat de doorrekening van gemeentefondscirculaires behoorlijke financiële impact heeft. Zoals gebruikelijk verwerken we de consequenties van de mei- en septembercirculaire in respectievelijk de Zomernota/Zomerbrief en de 2^e Beleidsrapportage. In de Zomerbrief wordt de meircirculaire 2026 van het gemeentefonds verwerkt. De meircirculaire wordt veelal eind mei pas ontvangen van het Ministerie van BZK. Dit is naar verwachting de circulaire waarin meer over de herverdeling van het gemeentefonds met ingang van 2027 bekend wordt gemaakt. Uitgangspunt bij de Zomerbrief is dat de financiële consequenties die daaruit voortvloeien dusdanig zijn dat daarna een structureel sluitende Beleidsbegroting 2027-2030 kan worden opgesteld.

De verwerking van de septembercirculaire 2026 van het gemeentefonds heeft invloed op zowel het financieel perspectief als op de doorlooptijd van de 2^e Beleidsrapportage.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Toelichting op de P en C documenten

1. Jaarstukken 2025

Na de oplevering van het definitieve verslag van bevindingen door de accountant worden de Jaarstukken 2025 op 28 mei 2026 aangeleverd aan de gemeenteraad. Hiermee start het bestuurlijk proces voor de gemeenteraad. Met voorafgaande toestemming van het presidium is afgesproken dat de Jaarstukken zo spoedig mogelijk worden aangeboden aan de raad.

De werkgroep accountancy vergadert met de accountant en vertegenwoordigers van het college op 4 juni over de Jaarstukken. Het technisch beraad en de politieke markt over de Jaarstukken is gepland op respectievelijk 8 juni en 23 juni. Uiteindelijk vindt de besluitvorming plaats in de raadsvergadering van 1 juli. Op basis van de Gemeentewet moeten de vastgestelde Jaarstukken voor 15 juli 2026 aan de provincie Overijssel worden verzonden.

2. Zomerbrief 2026-2030

Zoals aan het begin van deze brief is geschetst is het jaar 2026 een bijzonder jaar in verband met de gemeenteraadsverkiezingen en vervolgens de coalitievorming. In verband met de doorlooptijd van dit proces is er in het (vorige) verkiezingsjaar 2022 ook een Zomerbrief opgesteld. Daarna vond de finale besluitvorming plaats in de Beleidsbegroting tijdens de begrotingsraad van november.

Wij stellen voor om een soortgelijk traject uit te lijnen voor het jaar 2026, waarin de Zomerbrief 2026-2030 door het college voor de zomervakantie wordt aangeboden aan de gemeenteraad (conform de artikelen 2 en 5 in de Financiële Verordening).

Als de coalitievorming snel verloopt, zoals 4 jaar geleden, dan kan nieuw beleid door het college worden meegenomen in de Zomerbrief. Indien de coalitievorming langer duurt dan is het niet mogelijk de besluitvorming over nieuw beleid door het college voor de zomervakantie af te ronden.

In het verkiezingsjaar 2026 start de zomervakantie 2 weken eerder dan in het verkiezingsjaar 2022. Dit betekent een aanpassing van het bestuurlijk proces. We willen de gemeenteraad voor de zomervakantie laten besluiten over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen m.b.t. het lopende begrotingsjaar 2026 (onderdeel 1^e Beleidsrapportage 2026; actualisatie t/m april 2026). Hierdoor heeft de gemeenteraad halverwege het lopende jaar eventueel een bijsturmingsmoment. Om dit te kunnen bewerkstelligen wordt voorgesteld de Zomerbrief op te knippen in 2 delen:

a. Zomerbrief 2026-2030 Deel I met ondertitel 1e Beleidsrapportage 2026

Belangrijke onderdelen zijn:

- Raadsadvies en -besluit (inclusief vaststelling verzamelwijziging 2026).
- Beleidsprogramma's waaronder:
 - de beleidsmatige ontwikkelingen 2026
 - alle autonome financiële ontwikkelingen 2026 t/m 2030 exclusief de verwerking van de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds; de meicirculaire is vaak eind mei pas beschikbaar, waardoor het niet mogelijk is om deze circulaire mee te nemen in deel I van de Zomerbrief.
 - risico's.
- Totaal financieel perspectief 2026-2030.
- Diverse bijlagen waaronder de verzamelwijziging 2026 Zomerbrief (jaarschijf 2026 om vast te laten stellen door de gemeenteraad op 1 juli).

De aanbieding van deel I door het college aan de gemeenteraad is uiterlijk 12 juni 2026. Wij stellen voor om op 23 juni 2026 een oordeelsvormende politieke markt te houden en op 1 juli de raadsvergadering.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

De financiële consequenties voor (de 1^e actualisatie van) de jaarschijf 2026 uit de Zomerbrief deel I worden meegenomen in een afzonderlijke verzamel(begrotings)wijziging van de Beleidsbegroting 2026 (als bijlage in de Zomerbrief).

b. Zomerbrief 2026-2030 Deel II met als ondertitel Strategische agenda/nieuwe beleidsvoorstellen 2027-2030

Belangrijke onderdelen zijn:

- Basis uitgangspunt is financieel perspectief 2026-2030 uit deel I van de Zomerbrief.
- Meicirculaire 2026 (verwerking voor 2026 in verzamelwijziging voorafgaand aan 2^e Beleidsrapportage 2026).
- Strategische agenda (koppelen aan nieuw collegeprogramma).
- Nieuwe beleidsvoorstellen 2027-2030.
- Dekkingsvoorstellen.
- Risico's en weerstandsvermogen.
- Woonlasten.
- Diverse bijlagen.

De aanbieding van deel II door het college aan de gemeenteraad is uiterlijk 3 juli 2026. Wij stellen voor om op 25 augustus 2026 een politieke markt te houden. Tijdens de politieke markt zal er een korte presentatie op beleidsmatige en financiële ontwikkelingen op hoofdlijnen over de Zomerbrief worden gegeven. Voorafgaand zal dan een technisch beraad op 17 augustus (direct na de zomervakantie) worden gepland.

Alle mutaties voor de jaren 2027-2030 uit deze Zomerbrief (deel I + deel II) worden verwerkt in de Beleidsbegroting 2027-2030. Hierbij zullen we uiteraard de overwegingen uit de politieke markt van 25 augustus betrekken. De Beleidsbegroting ligt dan op 11 november 2026 ter besluitvorming aan de gemeenteraad (als integrale afweging) voor.

In bijlage 1 is in een overzicht weergegeven welke onderdelen van de inhoudsopgave (o.b.v. vastgestelde Zomernota 2025-2029) in deel I of deel II van de Zomerbrief 2026-2030 worden verwerkt.

3. 2^e Beleidsrapportage 2026

De 2e Beleidsrapportage 2026 zal op soortgelijke wijze vorm krijgen als de 2^e Beleidsrapportage 2025. Deze rapportage is gestoeld op de (2^e) actualisatie van het begrotingsjaar 2026.

Het ambtelijk proces voor het opstellen van de 2^e Beleidsrapportage 2026 wordt na de zomervakantie opgestart, identiek aan voorgaande jaren. Zo kunnen we uitgaan van de meest actuele informatie. Daarnaast worden, zoals gebruikelijk, de financiële consequenties van de septembercirculaire meegenomen in de 2^e Beleidsrapportage. Hierdoor is de aanlevering aan uw gemeenteraad van deze rapportage niet eerder mogelijk dan 9 oktober.

De 2^e Beleidsrapportage 2026 wordt in de politieke markt van 27 oktober behandeld. De besluitvorming in de gemeenteraad over deze rapportage vindt plaats op 11 november.

4. Beleidsbegroting 2026-2029 en Belastingverordeningen 2026

De uitwerking van de Zomerbrief vindt voor de jaren 2027-2030 plaats in de Beleidsbegroting 2027-2030. Wettelijk gezien moet deze Beleidsbegroting voor 15 november 2026 worden vastgesteld door de gemeenteraad en aangeleverd zijn bij de provincie. Om deze termijn te halen wordt de Beleidsbegroting begin oktober 2026 aangeboden aan de gemeenteraad. Zoals gebruikelijk stellen wij voor dat er achtereenvolgens een technisch beraad (19 oktober), een oordeelsvormende politieke markt (27 oktober) en een raadsvergadering (11 november) over de Beleidsbegroting plaatsvindt. Dit behandelproces geldt ook voor Belastingverordeningen met uitzondering van de Verordening onroerende-zaakbelastingen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Verordening onroerende-zaakbelastingen 2027 in gemeenteraad van december 2026

Deze Verordening (voor 2027) zal identiek als vorig jaar worden vastgesteld in de laatste raadsvergadering van december (2026). In deze Verordening passen we de percentages aan die gelden voor woningen (eigenaren) en niet-woningen (eigenaren en gebruikers). Als de Verordening later wordt vastgesteld (in december i.p.v. eerste helft november) zullen meer herwaarderingen en bezwaarafhandelingen van vastgoedobjecten zijn afgerond. De percentages in de Verordening kunnen hierdoor ook later worden bepaald. We verkleinen daarmee de kans, dat de belastingbetalers samen meer of minder dan de begrote OZB-opbrengst betalen. Door actuelere waarderingen mee te nemen zullen we in het belastingjaar zelf de door ons bij de Zomerbrief al berekende OZB-opbrengst beter benaderen. Daarom stellen we het Presidium voor om de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2027 in december 2026 vast te stellen.

Ons voorstel voor de planning van het bestuurlijk proces vindt u in bijlage 2.

Spoor 2 doelen en beleidsindicatoren P en C documenten

Op woensdag 9 april 2025 heeft de eindsessie met gemeenteraadsleden plaatsgevonden over spoor 1 doelen en beleidsindicatoren voor de inmiddels vastgestelde Beleidsbegroting 2026-2029 (paragraaf 5.2 Beleidsprogramma's). In deze Beleidsbegroting gaven we aan dat wij bij de gemeenteraad terug wilden komen met een procesvoorstel voor spoor 2 over doelen en beleidsindicatoren.

In spoor 2 gaat het om de verkenning van een vernieuwde werkwijze, die is gekoppeld aan de nieuwe raads- en collegeperiode. Bijvoorbeeld door programma-overstijgende sturing op beleid en ontwikkeling op basis van passende doelen en beleidsindicatoren. Waar mogelijk kan dit worden aangevuld met benchmarks en dashboards.

We stellen voor om dit traject nu niet meer met de huidige raadsleden op te starten. Onze voorkeur gaat uit om dit in het 4^e kwartaal 2026 met de nieuwe gemeenteraad op te starten d.w.z. na de inwerkperiode van de nieuwe raadsleden (2^e en 3^e kwartaal 2026).

Dit biedt de mogelijkheid om meer aansluiting te zoeken bij het nieuwe collegeprogramma, die voortvloeit uit de koers en de strategische opgaven waarvoor we staan, zodat we straks kunnen werken met passende beleidsindicatoren.

Buiten de Beleidsbegroting zal, als wens vanuit de gemeenteraad, dit kunnen worden aangevuld met benchmarks en dashboards voor de gemeenteraad. Hierbij moeten we wel het capaciteitsvraagstuk in acht nemen. Deze wens zal ook worden betrokken in het hiervoor genoemde procesvoorstel over doelen en beleidsindicatoren.

Met vriendelijke groet,

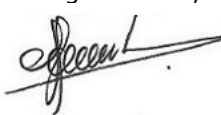
Burgemeester en wethouders van Hengelo,

de secretaris,

de burgemeester,

De heer D. Lacroix

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bijlage 1 - Inhoudsopgave (a.d.h.v. vastgestelde Zomernota 2025-2029)

Zomerbrief 2026-2030	Deel I: 1^e Beleids- rapportage 2026 (excl. mei- circulaire 2026)	Deel II: Strategische agenda/nieuwe beleidsvoorstellen 2027-2030 (incl. meicirculaire 2026)
1 Inleiding (<i>aanbiedingsbrief</i>)	X	X
2 Samenvatting	X	X
3 Raadsadvies en -besluit	X	
4 Afwegingskader		X
4.1 Strategische agenda		X
5. Beleidsprogramma's (9 beleidsprogramma's 5.1 t/m 5.9):		
5.1 Veiligheid (<i>als voorbeeld</i>):		
5.1.1 Beleidsmatige ontwikkelingen 2026	X	
5.1.2 Autonome financiële ontwikkelingen bestaand beleid	X	
5.1.3 Nieuwe beleidsvoorstellen		X
5.1.4 Risico's	X	
6 Totaal verwacht financieel perspectief:		
6.1 Financieel perspectief na 1e verzamelwijziging Beleidsbegroting 2026-2029	X	
6.2 Totaaloverzicht autonome ontwikkelingen bestaand beleid beleidsprogramma's (<i>financieel perspectief</i>)	X	
6.3 Totaaloverzicht nieuwe beleidswensen		X
6.4 Totaal verwacht perspectief Zomerbrief 2026-2030 (<i>inclusief dekkingsvoorstellen in deel II</i>)	X	X
7 Risico's en weerstandsvermogen:		
7.1 Risico's		X
7.2 Weerstandsvermogen		X
8 Ontwikkeling woonlasten		
8.1 Ontwikkeling woonlasten		X
9 Tot slot	X	X
10 Bijlagen		
10.1 Begrotingsuitgangspunten 2027-2030	X	
10.2 Indicatie ontwikkeling lokale woonlasten		X
10.3 Financiële effecten gemeentefonds		
10.3.1 Voorjaarsnota 2026 van het Rijk en de verwachte loon- prijs- en volumeontwikkelingen	X	
10.3.2 Meicirculaire 2026 gemeentefonds		X
10.4 Stand van zaken transformatieplan sociaal domein	X	
10.5 Vervangingsinvesteringen kapitaalgoederen openbare ruimte	X	
10.6 Verzamelwijziging 2026 Zomerbrief (<i>jaarschijf 2026</i>)	X	
10.7 Aangenomen moties en amendementen	X	

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bijlage 2 – Het voorstel voor het bestuurlijk proces ziet er in 2026 als volgt uit:

Jaarstukken 2025

26 mei 2026	Jaarstukken in B en W, inclusief verslag van bevindingen accountant
28 mei 2026	Aanleveren Jaarstukken inclusief verslag van bevindingen en concept controleverklaring bij de werkgroep accountancy van de gemeenteraad
4 juni 2026	Toelichting verslag van bevindingen bij de werkgroep accountancy van de gemeenteraad
8 juni 2026	Technisch beraad Jaarstukken
23 juni 2026	Oordeelsvormende politieke markt Jaarstukken inclusief verslag van bevindingen accountant en in aanwezigheid van de accountant
1 juli 2026	Raadsvergadering Jaarstukken

Zomerbrief 2026-2030 deel I - 1e Beleidsrapportage 2026

29 mei 2026	Aanleveren stukken Zomerbrief (exclusief doorwerking meicirculaire 2026 gemeentefonds) door ambtelijke organisatie aan B en W
2 en 9 juni 2026	Zomerbrief in B en W
12 juni 2026	Aanbieding Zomerbrief aan gemeenteraad
23 juni 2026	Oordeelsvormende politieke markt Zomerbrief
1 juli 2026	Raadsvergadering Zomerbrief

Zomerbrief 2026-2030 deel II - Strategische agenda/nieuwe beleidsvoorstellen

12 juni 2026	Aanleveren stukken Zomerbrief (inclusief doorwerking meicirculaire 2026 gemeentefonds) door ambtelijke organisatie aan B en W <i>(kan niet eerder i.v.m. late beschikbaarheid meicirculaire)</i>
18, 23 en 26 juni 2026	Zomerbrief in B en W
3 juli 2026	Aanbieding Zomerbrief aan gemeenteraad
17 augustus 2026	Technisch beraad Zomerbrief
25 augustus 2026	Oordeelsvormende politieke markt Zomerbrief

2^e Beleidsrapportage 2026

6 oktober 2026	2 ^e Beleidsrapportage in B en W
9 oktober 2026	Aanleveren 2 ^e Beleidsrapportage aan gemeenteraad
27 oktober 2026	Oordeelsvormende politieke markt 2 ^e Beleidsrapportage
11 november 2026	Raadsvergadering 2 ^e Beleidsrapportage

Beleidsbegroting 2027-2030:

22 september 2026	Eerste lezing Beleidsbegroting in B en W (incl. belastingverordeningen)
28 september 2026	Definitief besluit Beleidsbegroting in B en W (incl. belastingverordeningen) <i>(maandag i.v.m. VNG congres 29-30 september)</i>
2 oktober 2026	Aanbieding Beleidsbegroting aan de gemeenteraad (incl. belastingverordeningen excl. OZB-verordening). Daarna worden fysieke exemplaren gedrukt.
19 oktober 2026	Technisch beraad Beleidsbegroting (incl. belastingverordeningen excl. OZB-verordening)
27 oktober 2026	Oordeelsvormende politieke markt Beleidsbegroting (incl. belastingverordeningen excl. OZB-verordening)
11 november 2026	Raadsvergadering Beleidsbegroting (incl. belastingverordeningen)

OZB-Verordening

1 december 2026	Definitief besluit OZB-verordening in B en W
3 december 2026	Aanbieding OZB-verordening aan de gemeenteraad (zonder politieke markt, net als afgelopen jaar)
16 december 2026	Raadsvergadering OZB-verordening

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.